

AKOS

AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJSKA
OMREŽJA IN STORITVE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Analiza produktov in storitev na maloprodajnem trgu širokopasovnega dostopa za december 2022

Kazalo

1. Postopek pridobivanja podatkov	4
2. Produkti in storitve na maloprodajnem trgu širokopasovnega dostopa	7
3. Pregled povprečnih cen priključkov	8
Skupna povprečna cena	9
Povprečne cene in povprečni deleži priključkov po tehnologijah	10
4. Geografski pregledi povprečnih cen	12
Povprečne cene osnovnih storitev po občinah	12
Povprečne cene osnovnih in povezanih storitev po občinah	14
Povprečni zneski storitev po občinah	15
Povprečni zneski izbranih storitev po občinah	16
5. Povprečne internetne hitrosti	18
Povprečne internetne hitrosti po SA glede na tehnologijo priključka	18
Povprečne internetne hitrosti po SA za najpogosteje prodane hitrosti	20
6. Vrsta omrežja	21
7. Dopolnilne storitve	23
8. Aktivni maloprodajni operaterji po naseljih	26
9. Povprečno število TV programov	28
Namesto zaključka	30
Kazalo tabel	31
Kazalo slik	32

162 TV programov

je v povprečju vključeval širokopasovni priključek s storitvijo televizije. To storitev je vključevalo 88% vseh priključkov.

50,57 EUR z DDV

so uporabniki v povprečju plačali za vse storitve na priključkih

51,53 EUR z DDV

so uporabniki v povprečju plačali za vse storitve na optičnih priključkih

50,92 EUR z DDV

so uporabniki v povprečju plačali za vse storitve na kabelskih priključkih

49,87 EUR z DDV

so uporabniki v povprečju plačali za vse storitve na bakrenih priključkih

63,08%

Priključkov je vključevalo dopolnilne storitve.

INT+TV+TEL+MOB

je bila najpogosteje izbrana kombinacija storitev na priključku. Teh je bilo 44,5%.

1. Postopek pridobivanja podatkov

Agencija je k posredovanju podatkov pozvala tiste operaterje, ki so v opazovanem obdobju (december 2022) izvajali elektronske komunikacijske storitve širokopasovnega dostopa in so bili vpisani v uradno evidenco agencije kot aktivni operaterji (v nadaljevanju: operaterji). Poziv za posredovanje podatkov je agencija operaterjem poslala 12. maja 2023, nanj se je odzvalo 46 operaterjev, ki so navedeni v tabeli v nadaljevanju.

Tabela 1: Seznam operaterjev

	Operater	Naslov	Pošta	Kraj
1	A1 Slovenija, d.d.	Šmartinska cesta 134 B	1000	Ljubljana
2	CATV RADLJE-VUHRED d.o.o.	Mariborska cesta 4	2360	Radlje ob Dravi
3	CATV SELNICA RUŠE d.o.o.	Mariborska cesta 25	2352	Selnica ob Dravi
4	DARS d.d.	Ulica XIV. Divizije 4	3000	Celje
5	E - PTICA d. o. o.	Matke 022	3312	Prebold
6	ELSAT d.o.o.	Nazorjeva ulica 13	9252	Radenci
7	ELSTIK d.o.o.	Novi dom 4	1430	Hrastnik
8	ELTA d.o.o.	Prešernova cesta 4A	6310	Izola
9	FreeNET d.o.o.	Godovič 7	5275	Godovič
10	GOROSAN d.o.o.	Savska Cesta 40A	1230	Domžale
11	Gradnja in vzdrževanje brezžičnih računalniških omrežij, Domen Kokelj, s. p.	Poljane nad Škofjo Loko 150	4223	Poljane nad Škofjo Loko
12	HIP KOMUNIKACIJE d.o.o.	Cesta krških žrtev 141	8270	Krško
13	Kabelska televizija ČRNA NA KOROŠKEM	Center 101	2393	Črna na Koroškem
14	KABELSKA TELEVIZIJA RADENCI	Prisojna cesta 4A	9252	Radenci
15	KaTe Nova Gorica	Erjavčeva ulica 2	5000	Nova Gorica
16	KATV BOVŠKE	Trg golobarskih žrtev 8	5230	Bovec
17	KATV LIVADE, d.o.o.	Veluščkova ulica 8	6310	Izola
18	KKS VUZENICA d.o.o.	Sejmarska ulica 2	2367	Vuzenica

19	K-NET, d.o.o.	Kolomban 45	6280	Ankaran
20	KTV DRAVOGRAD d.o.o.	Meža 143	2370	Dravograd
21	KTV Ravne d.o.o.	Javornik 54	2390	Ravne na Koroškem
22	MEGA M, d.o.o.	Šaleška cesta 2A	3320	Velenje
23	METALING d.o.o.	Krakovo 11	1433	Radeče
24	METRONET d.o.o.	Tehnološki park 18	1000	Ljubljana
25	Milošič Danilo s.p. – MDE - ELEKTRONIKA	Vareja 2A	2284	Videm pri Ptujju
26	MIKROPING, d.o.o	Dobračevska ulica 090	4226	Žiri
27	NOVAK ONLINE, INFORMATIKA IN SERVIS, Leon Novak, s.p.	Trg ljudske pravice 10	9220	Lendava
28	Novatel d.o.o.	Bukovžlak 101	3000	Celje
29	Omrežje d.o.o.	Borovec 2	1236	Trzin
30	POLANS d.o.o.	Hotovlja 78A	4223	Poljane nad Škofjo Loko
31	REDOX d.o.o.	Obala 114	6320	Portorož
32	SANMIX d.o.o.	Brestova ulica 6	1380	Cerknica
33	SGN d.o.o.	Tivolska cesta 50	1000	Ljubljana
34	SOFTNET d.o.o.	Borovec 2	1236	Trzin
35	Starlink Internet Services Limited	5 Floor Beaux Lane, House Mercer Street	D02DH60	Dublin
36	Studio Proteus, d.o.o.	Cesta v staro vas 2	6230	Postojna
37	T - 2 d.o.o.	Verovškova ulica 64 A	1000	Ljubljana
38	TELEKOM SLOVENIJE, d.d.	Cigaletova ulica 15	1000	Ljubljana
39	Telemach d.o.o.	Cesta ljubljanske brigade 21	1000	Ljubljana
40	TELES, d.o.o.	Vilharjeva cesta 35	6250	Ilirska Bistrica

41	TELE-TV d.o.o.	Oldhamska cesta 1A	4000	Kranj
43	TELPROM d.o.o.	Kvedrova cesta 5A	1000	Ljubljana
43	TK MARKELJ d.o.o.	Tomšičeva ulica 12	1370	Logatec
44	TRNOVEC MILAN S.P.	Srednja vas pri Polhovem Gradcu 4	1355	Polhov Gradec
45	VELCOM d.o.o.	Likozarjeva ulica 3	1000	Ljubljana
46	ZAVOD KABELSKE TELEVIZIJE, NHM SEVNICA	Trg Svobode 13A	8290	Sevnica

Vir: AKOS, december 2022

Po pozivu je potekala faza zbiranja podatkov in usklajevanja z operaterji. Vzporedno z zbiranjem je potekala tudi validacija, obdelava in pozivi za dopolnitve posredovanih podatkov z zaključkom v juliju. Agencija je letos izjemno veliko napora namenila sodelovanju z operaterji pri posredovanju podatkov z namenom zagotovitve visoke kakovosti podatkov v tej pomembni evidenci, ki je med drugim tudi osnova za izvedbo geografskih pregledov na veleprodajnih trgih 1 in 3b/2014. Analiza podatkov in priprava poročila je bila izvedena v avgustu 2023.

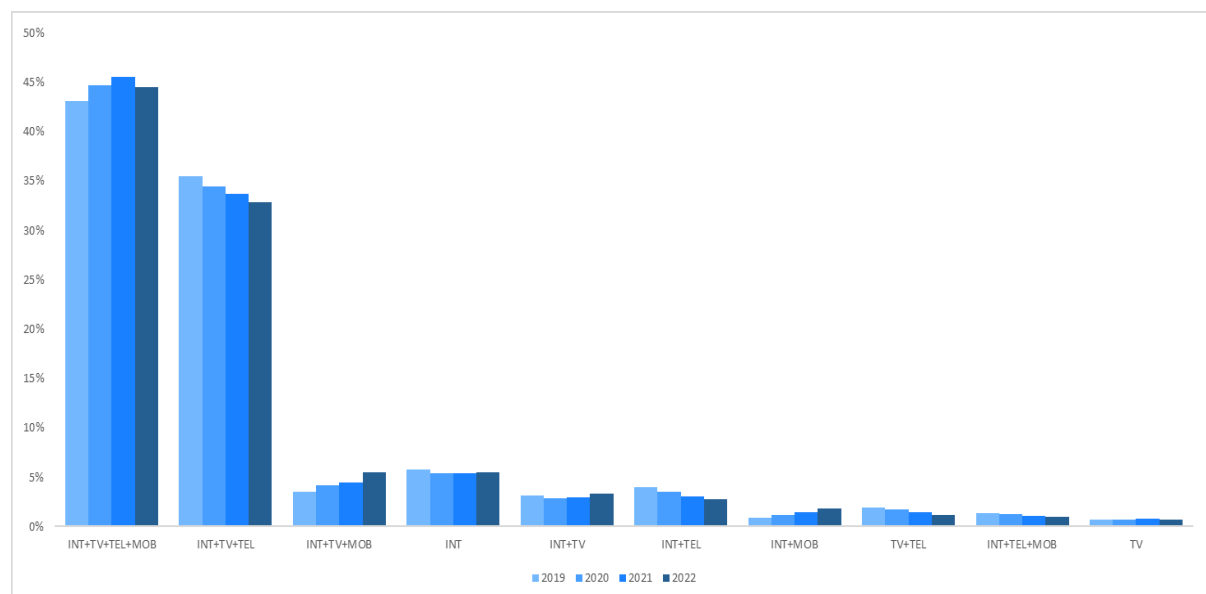

2. Produkti in storitve na maloprodajnem trgu širokopasovnega dostopa

Največkrat izbrana kombinacija storitev končnih uporabnikov v opazovanem obdobju (december 2022) ostaja četverček (INT+TV+TEL+MOB), katere delež je po več letih tokrat padel (- **1,00 odstotne točke** glede na leto prej), kar je sicer za to kombinacijo nasploh prvič od začetka spremljanja s to analizo v letu 2016. Sledijo trojček (INT+TV+TEL) s ponovno padajočim deležem (-**0,77 odstotne točke**), tretjo najpogosteje izbrano kombinacijo pa tokrat predstavlja še en trojček (INT+TV+MOB), kateremu je delež zrasel za **1,03 odstotne točke**. Slednja kombinacija sicer beleži rahlo a stabilno rast, vse od začetka spremljanja leta 2016. Sledijo samostojni internet s praktično nespremenjenim tržnim deležem glede na preteklo obdobje (**0,08 odstotne točke**) in različni dvojčki (INT+TV), z dvigom za **0,35 odstotne točke**, (INT+TEL) s padcem za **-0,30 odstotne točke**, (INT+MOB), kateremu je delež zrasel za **0,39 odstotne točke** ter (TV+TEL) s padajočim tržnim deležem (-**0,24 odstotne točke**). Sledita še trojček (INT+TEL+MOB) z rahlo padajočim tržnim deležem (-**0,08 odstotne točke**) ter storitev samostojne televizije (-**0,04 odstotne točke**). Ostale kombinacije zoznane na minimalnem številu priključkov (TEL, TV+MOB, TV+TEL+MOB in TEL+MOB) pa zaradi minimalnega obsega v grafu v nadaljevanju niso prikazane.

Pri obdelavi prejetih podatkov operaterjev, je agencija k osnovnim vrstam storitev na priključkih: INT+TV+TEL+MOB, INT+TV+TEL, INT+TV+MOB, INT+TEL+MOB, TV+TEL+MOB, INT+TV, INT+TEL, INT+MOB, TV+TEL, TV+MOB, TEL+MOB, INT, TV, TEL pripisala tudi ustrezne kombinacije povezanih storitev¹, zato se metodologija obdelave delno razlikuje od tiste, ki se uporablja pri četrletnih poročilih agencije.

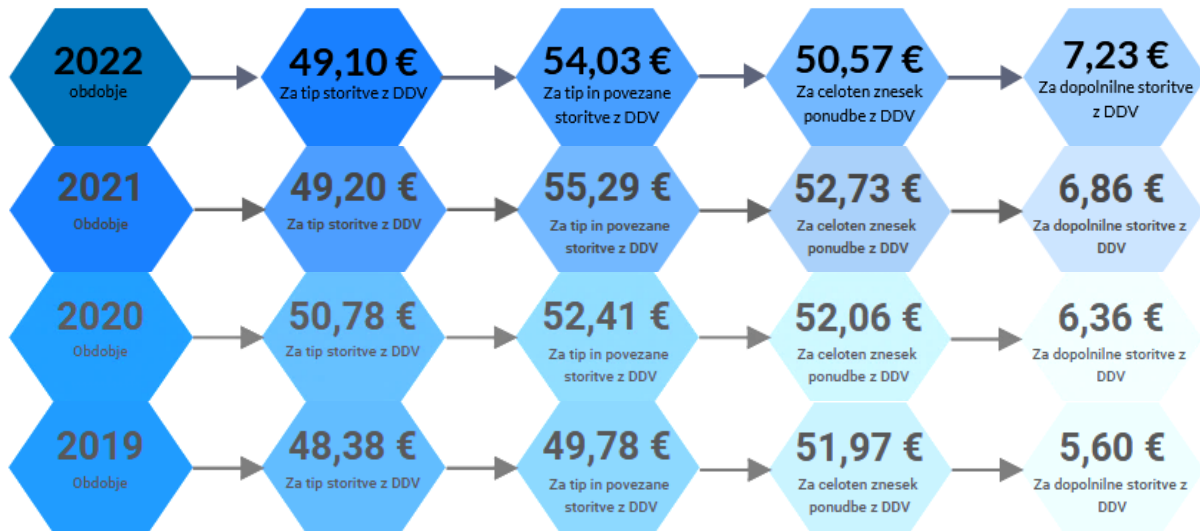
Slika 1: Pregled produktov in storitev po vrsti storitve med leti 2019 – 2022

Vir: AKOS, avgust 2023

¹ Npr.: če je na priključku osnovna storitev TV in povezane storitve INT+TEL je agencija ta priključek upoštevala pri vrsti INT+TV+TEL.

3. Pregled povprečnih cen priključkov

Pri pregledu povprečnih cen z DDV je agencija pri izračunu teh povprečij upoštevala vse širokopasovne priključke operaterjev, ki so bili v opazovanem obdobju aktivni cel mesec, ne glede na vsebino širokopasovnih storitev, kar predstavlja **93,79 %** vseh zbranih priključkov pri poročanju za december 2022. Preostali priključki, ki v tem izračunu niso bili upoštevani (6,73 %), bodisi niso bili aktivni celotno opazovano obdobje bodisi je agencija ob pregledu prejetih podatkov ugotovila, da gre za priključke brez širokopasovnih storitev.

Agencija je pri pregledu cen produktov in storitev na priključku razlikovala med:

- **Ceno za tip storitve z DDV**, ki predstavlja osnovno ceno storitve na priključku brez povezanih in dopolnilnih storitev (npr. za paket trojček brez vseh dodatkov).
- **Ceno za tip in povezane storitve z DDV**, ki predstavlja vsoto cene za osnovno storitev in vse povezane storitve na priključku. Posamezni priključki pogosto poleg osnovne storitve vključujejo tudi povezane storitve (npr. osnovna storitev televizije s povezano storitvijo interneta).
- **Ceno za celoten znesek ponudbe z DDV**, ki predstavlja končni znesek za plačilo, ki ga operater navede na mesečnem računu² ter vključuje tudi morebitne popuste in dopolnilne storitve v poročanem obdobju.
- **Ceno za dopolnilne storitve z DDV**, ki predstavlja dodatek, ki ga uporabniki, poleg osnovnih in povezanih storitev v paketu, doplačajo (npr. različni programski dodatki, časovni zamik, ...).

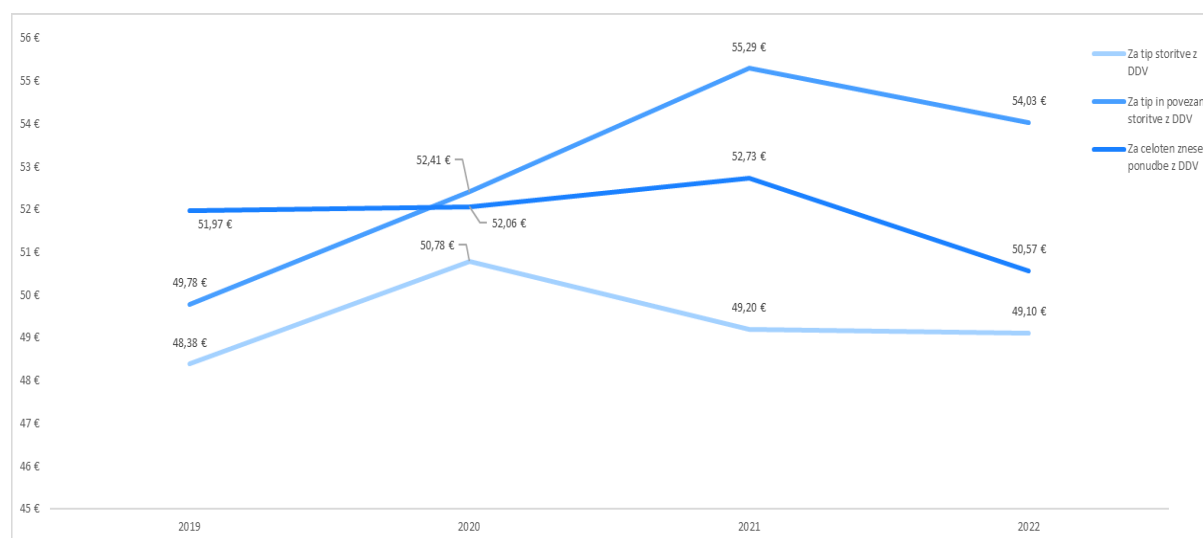
² Zanemarjene so nekatere postavke, ki se nanašajo na najem, nakup opreme in njeno montažo, postavke pogodbenega razmerja (npr. blokada zaradi neplačila) in podobno.

Skupna povprečna cena

Agencija je pri primerjavi povprečnih cen (ne glede na tehnologijo, hitrost interneta, tip in vrsto storitev na priključku) s preteklim obdobjem ugotovila, da se je za osnovne storitve na priključkih (tip storitve) povprečna cena ponovno nekoliko znižala, a le rahlo (na **49,10 €**). Pri tem kazalniku je tudi vredno vedeti, da se izrazito čuti vpliv aktualnih najbolj prodajanih maloprodajnih ponudb največjih operaterjev in sestave posameznih kombinacij storitev na priključkih, pri čemer so določene kombinacije že v osnovi predstavljene v smislu paketne ponudbe, druge pa sestavljene. Bolj jasno stanje nam zato za kombinacijo vseh storitev na priključkih pokaže kazalnik povprečne cene za vse osnovne in povezane storitve na priključkih (tip in povezane storitve), kjer se je povprečna cena tokrat po dveh zaporednih zvišanjih tokrat znižala na **54,03 €**. Za celoten znesek storitev, katerega so v opazovanem obdobju uporabniki plačali operaterjem in ki vključuje tudi popuste in dodatne storitve, beležimo (po 5 letih stabilne rasti) tokrat padec povprečne cene, ki znaša **50,57 €**. Od preteklega leta so za osnovne storitve v povprečju uporabniki plačali **0,10 EUR** manj na priključek, za kombinacijo osnovnih in povezanih storitev **1,25 EUR** manj in prav tako za celoten znesek vseh storitev na priključkih v povprečju **2,17 EUR** manj kot leto prej.

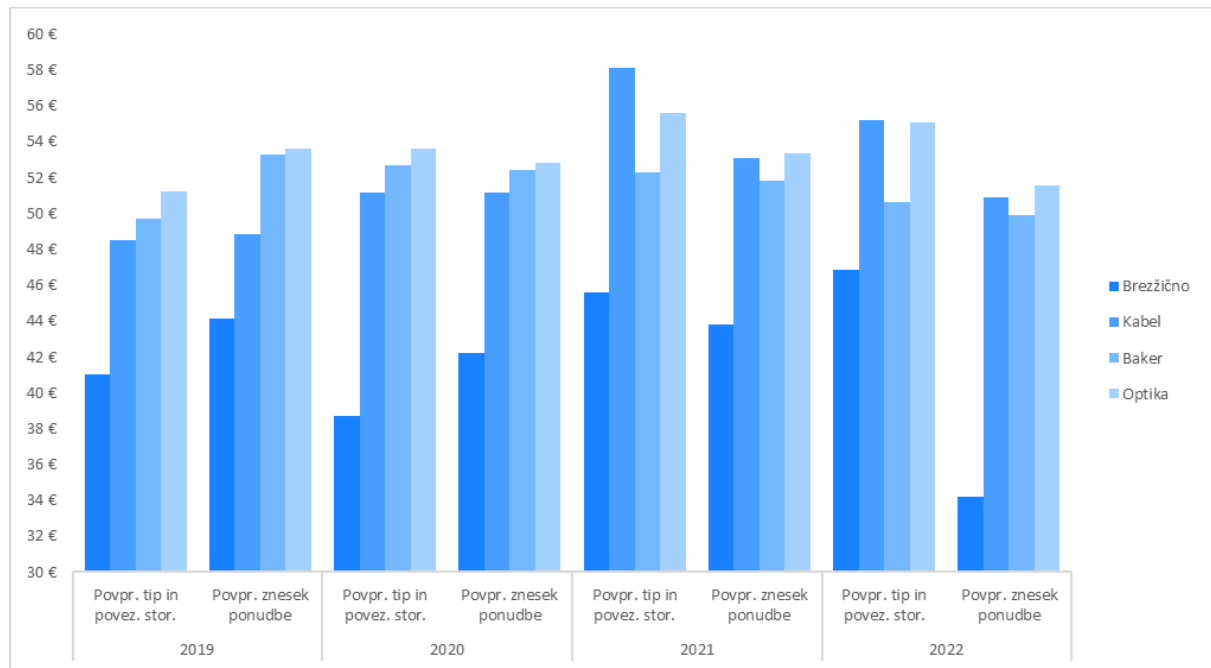
S tega lahko izpeljemo, da je kljub rahlo spremenjeni strukturi izbranih storitev na priključkih, kar agencija navaja v poglavju 2, opazen padec povprečnih vrednosti, ki pa je še nekoliko bolj izrazit v povprečni končni ceni, ki so jo uporabniki plačali operaterjem. Ta nam tudi prikaže, da so bili mnogi uporabniki deležni različnih popustov in ugodnosti. Obenem je bilo v opazovanem obdobju zaznanih več priključkov, kjer so operaterji navedli, da je šlo za vklop, izklop oz. medoperaterski prehod, kar tudi nakazuje na povečano aktivnost sprememb glede na pretekla obdobja. Za dopolnilne storitve so uporabniki povprečno plačali več kot leto prej.

Slika 2: Pregled povprečnih cen naročenih širokopasovnih priključkov ne glede na hitrost interneta, tip, tehnologijo in vrsto storitev na priključku med leti 2019 – 2022

Povprečne cene in povprečni deleži priključkov po tehnologijah

Slika 3: Pregled povprečnih cen naročenih širokopasovnih priključkov po tehnologiji ne glede na hitrost interneta, tip in vrsto storitev na priključku med leti 2019 – 2022

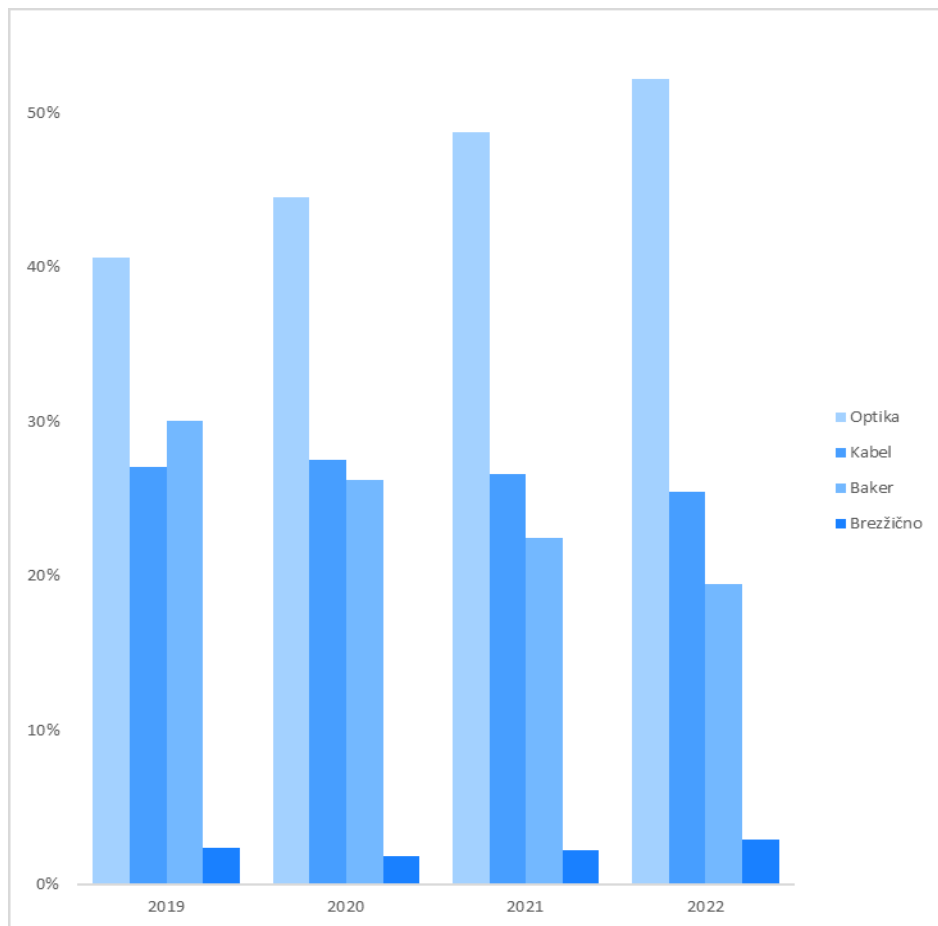
Vir: AKOS, avgust 2023

Ponovno so se najnižje povprečne cene (zaznane padajoče povprečje zaradi nove ponudbe enega izmed večjih operaterjev), ki so jih uporabniki, ne glede na hitrost interneta, tip in vrsto storitev na priključku, plačali operaterjem, izkazale pri **brezžičnih tehnologijah** (34,17 €), ki pa sicer še vedno predstavljajo zgolj **2,9 %** vseh opazovanih širokopasovnih priključkov, kar je tudi razvidno v prikazu v nadaljevanju. Pri preostalih treh tehnologijah, ki so bile pogosteje uporabljene, so se **kabelske, bakrene in optične tehnologije** tokrat v povprečju pocenile, bolj ali manj enakomerno. Razlike med povprečnimi zneski, ki so jih uporabniki plačali se med temi tremi tehnologijami bistveno ne razlikujejo, rahlo bolj cene (tip in povezane storitve).

Uporabniki so za storitve na priključkih z **optičnimi tehnologijami** tako v povprečju plačali največ (51,53 €), manj na **kabelskih** tehnologijah (50,92 €), najmanj pa na **bakrenih priključkih** (49,87 €).

Vedeti je potrebno še, da gre zgolj za primerjavo povprečnih cen in zneskov po tehnologijah, na teh širokopasovnih priključkih pa se seveda pojavljajo storitve različnih obsegov in zmogljivosti.

Slika 4: Pregled deležev širokopasovnih priključkov po vrsti tehnologije ne glede na ceno storitev, hitrost interneta, tip in vrsto storitev na priključku med leti 2019 – 2022

Vir: AKOS, oktober 2023

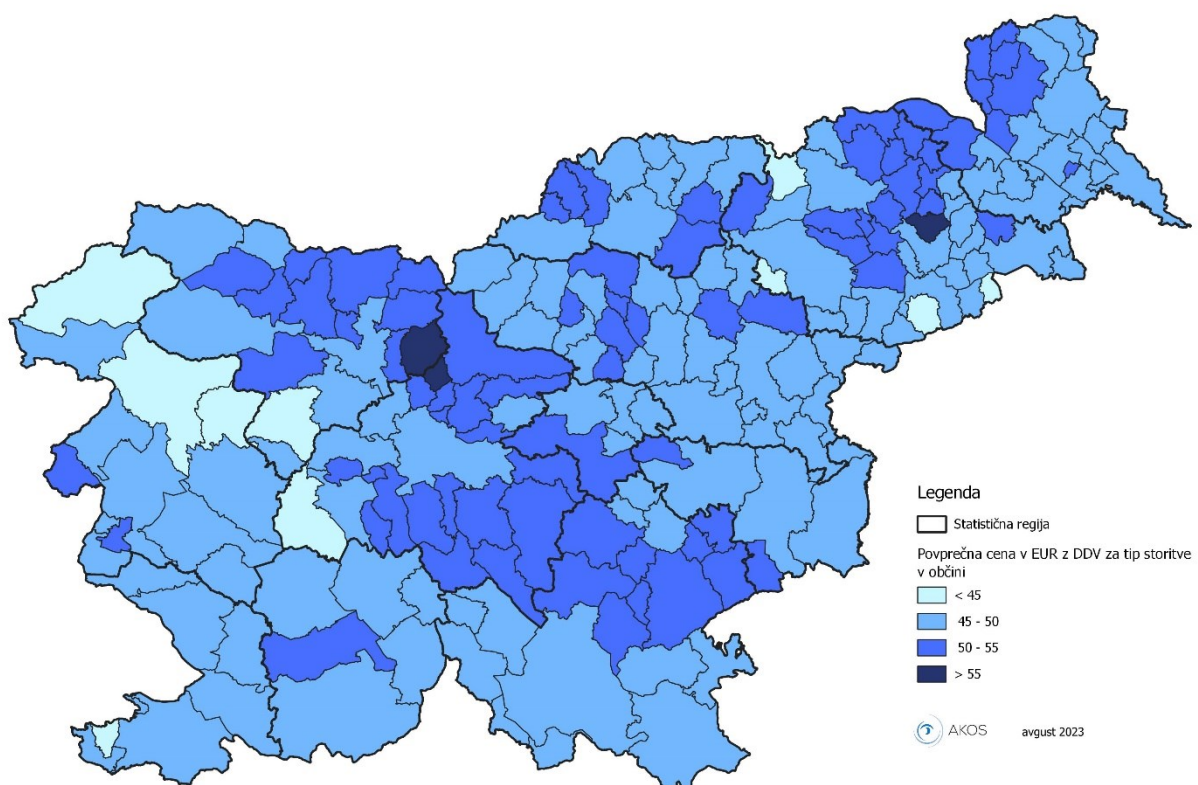
Po vrsti tehnologije priključka je bil v opazovanem obdobju najvišji delež širokopasovnih priključkov zagotovljen z uporabo optičnih tehnologij (**52,2 %**), delež priključkov s to tehnologijo tudi edini v celotnem opazovanem obdobju raste. Nasprotno delež priključkov z uporabo bakrenih tehnologij že pet let zapored beleži padec in se je v tem obdobju ustavil na **19,5 %**. Delež kablinskih priključkov se je ponovno znižal in je tokrat znašal **25,4 %**, kar je najnižja vrednost te tehnologije v zadnjih 6 letih. Delež prej omenjenih brezžičnih tehnologij, se je tokrat ustavil na rekordni vrednosti **2,9 %**.

4. Geografski pregledi povprečnih cen

Podatke o lokacijah priključkov je agencija zbrala na **100 m² natančno** v obliki mrežnih celic in na podlagi tega, glede na njihovo lego, naredila tudi podrobnejše prostorske analize povprečnih cen **po občinah**. Tudi za ta del prikaza so kot osnova upoštevani vsi širokopasovni priključki, ki so bili v opazovanem obdobju aktivni cel mesec. V kolikor se je poročana lokacija priključka (mrežna celica 100 m²) pojavila na meji dveh oziroma več občin, je bil priključek prištet k občini, v kateri se je nahajal največji delež površine mrežne celice. Prikazi povprečnih cen z DDV za tip storitve, za tip storitve in povezane storitve ter za znesek ponudbe ne glede na tehnologijo, hitrost interneta, tip in vrsto storitev na priključku so prikazani v nadaljevanju.

Povprečne cene osnovnih storitev po občinah

Slika 5: Pregled povprečnih cen naročenih priključkov z DDV po občinah za tip storitev ne glede na tehnologijo, hitrost interneta, tip in vrsto storitev na priključku

Vir: AKOS, avgust 2023

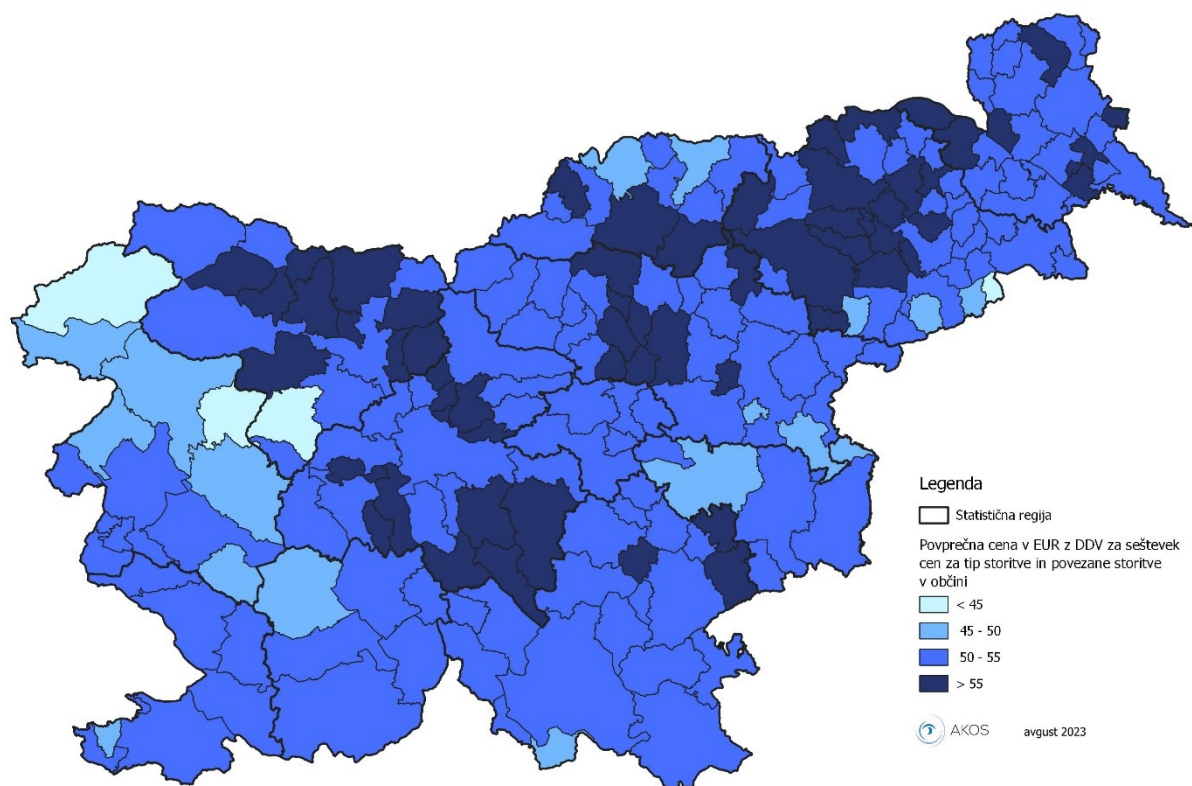
- V **10** občinah so uporabniki v povprečju plačali manj kot 45 EUR za osnovne storitve na priključku. Gre za občine Gorenja vas- Poljane, Bovec, Selnica ob Dravi in Zavrč, v katerih je bilo enako stanje zaznано že lani, na novo pa še v občinah Cerklje na Gorenjskem, Podlehnik, Izola, Oplotnica, Logatec in Tolmin,
- v največ, **118** občinah so uporabniki v povprečju plačali med 45 EUR in 50 EUR za osnovne storitve na priključku, lani jih je bilo največ v enem razredu višje,
- v **81 občinah** so uporabniki za osnovne storitve na priključku v povprečju plačali med 50 EUR in 55 EUR,
- v **3 občinah** je povprečna cena za tip storitve presegala 55 EUR. To so občine Cerklje na Gorenjskem, Destrnik in Komenda. V občini **Cerklje na Gorenjskem** so v večjem obsegu svoje maloprodajne storitve opravljali trije operaterji, bistveno največ na optičnem omrežju, sledila so bakrena in brezžična omrežja, podobno stanje je tudi v občini **Destrnik**, kjer so sicer štirje operaterji svoje storitve ponujali večinoma na optičnem omrežju, manj na bakrenem. V **Komendi** je bilo prav tako največ optičnih priključkov, v tej občini so bili bolj aktivni trije maloprodajni operaterji. V teh občinah se navkljub višji povprečni osnovni ceni storitev na priključkih, na maloprodajnem trgu širokopasovnih storitev, kot ponudniki pojavljajo različni operaterji. Tako višje povprečne cene priključkov ne gre povezati z okrnjeno izbiro končnih uporabnikov na teh lokacijah.

Izbira storitev na priključkih, seveda v okviru tehnoloških možnosti in razpoložljivosti, je na strani uporabnikov, kjer pa poleg njihovih želja in potreb vpliva tudi kupna moč, lokalne marketinške aktivnosti operaterjev in drugo. Velja pa tudi, da se ta prikaz nanaša zgolj na osnovne storitve, zato jasnejšo sliko cen storitev in končnih plačanih zneskov prikazujeta že naslednja prikaza v nadaljevanju.

Povprečne cene osnovnih in povezanih storitev po občinah

V opazovanem obdobju je tokrat zaznan padec povprečnih cen vseh storitev na priključkih (osnovnih in povezanih), kar odraža tudi naslednji prikaz, ki pa še ne vključuje niti popustov in ugodnosti niti dopolnilnih storitev.

Slika 6: Pregled povprečnih cen naročenih priključkov z DDV po občinah za seštevke cen za tip storitev in povezane storitve ne glede na tehnologijo, hitrost interneta, tip in vrsto storitev na priključku

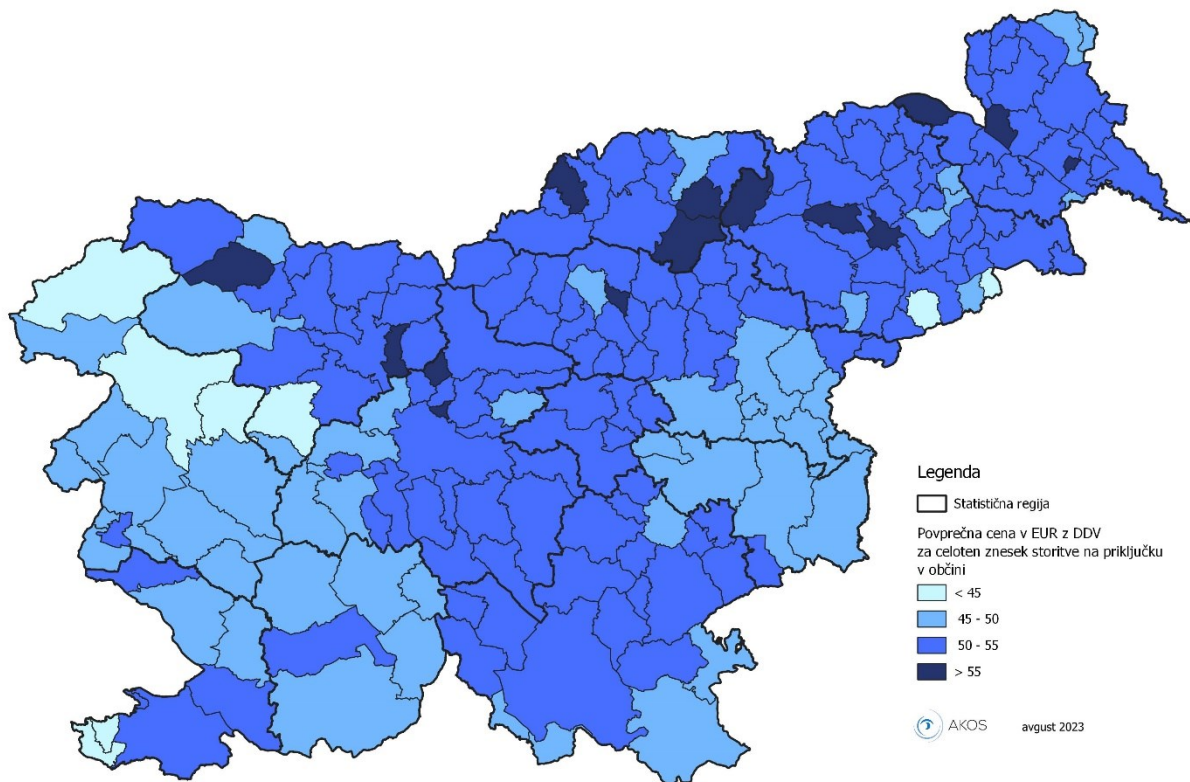

Vir: AKOS, avgust 2023

- V **štirih občinah (Bovec, Gorenja vas- Poljane, Cerklje na Gorenju, Zavrč)** so uporabniki v povprečju plačali manj kot 45 EUR za osnovne in povezane storitve na priključku. Lani sta se v tej kategoriji sicer že nahajali občini Bovec in Gorenja vas- Poljane.
- V **17 občinah** so uporabniki v povprečju plačali med 45 EUR in 50 EUR za osnovne in povezane storitve na priključku,
- v največ, **129 občinah** so uporabniki za osnovne in povezane storitve na priključku v povprečju plačali med 50 EUR in 55 EUR,
- v **62 občinah** je povprečna cena za osnovne in povezane storitve presegala 55 EUR. Lani jih je bilo v tej kategoriji največ.

Povprečni zneski storitev po občinah

Slika 7: Pregled povprečnih cen naročenih priključkov z DDV po občinah za znesek ponudbe na priključku ne glede na tehnologijo, hitrost interneta, tip in vrsto storitev na priključku

Vir: AKOS, avgust 2023

- V Sloveniji je **osem občin**, kjer je skupna povprečna cena za celoten znesek ponudbe na priključku znašala manj kot 45 EUR, gre za **Bovec, Gorenjo vas - Poljane in Piran**, ki so bile v tej kategoriji že lani ter na novo še **Zavrč, Cerkno, Tolmin, Izolo** ter **Podlehnik**.
- V **50 občinah** so uporabniki v povprečju plačali med 45 EUR in 50 EUR za celoten znesek ponudbe na priključku,
- v največ, **140 občinah**, so uporabniki za celoten znesek ponudbe na priključku v povprečju plačali med 50 EUR in 55 EUR,
- v **14 občinah** je povprečna cena za celoten znesek ponudbe na priključku presegala 55 EUR. Lani je bilo tovrstnih občin bistveno več, se pa lokalno prav tako, kot skupno, pozna padec povprečnih vrednosti v tej kategoriji.

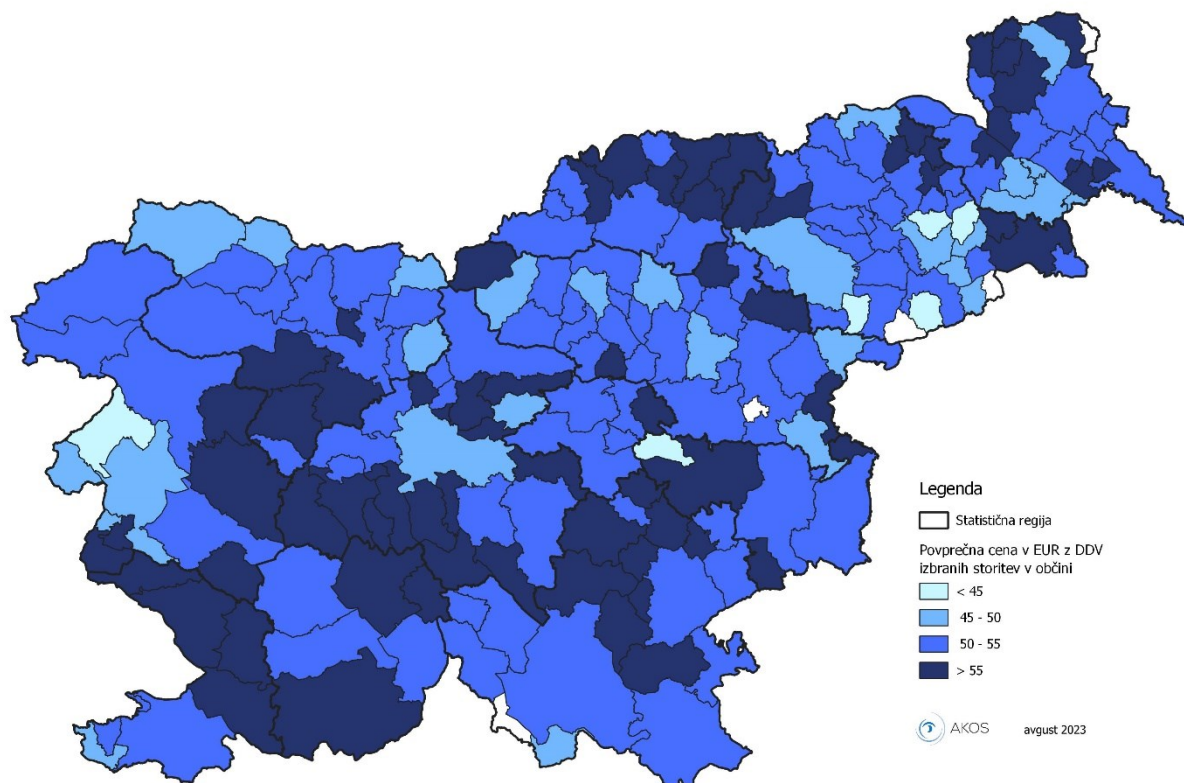
Povprečni zneski izbranih storitev po občinah

Zgornji trije prikazi cen osnovnih in vseh storitev na priključkih in skupnih plačanih zneskov po občinah nam prikažejo lokalne razlike med povprečnimi vrednostmi po vseh širokopasovnih priključkih, ki so bili v opazovanem obdobju aktivni cel mesec. Velja pa tudi, da ti prikazi, ne glede na tehnologijo, hitrost interneta, tip in vrsto storitev na priključku, ne razlikujejo med različnimi vključenimi storitvami na posameznih priključkih. Prav zato prikaz v nadaljevanju po občinah primerja povprečne plačane zneske zgolj za priključke, ki vključujejo primerljive storitve in tako omogoča še nazornejši prikaz lokalnih razlik.

Pri pripravi tega prikaza je agencija izhajala iz najpogosteje izbranih kombinacij storitev na priključkih, a je obenem želela, da primerjane storitve predstavljajo reprezentativen oz. celo zajeten delež vseh zbranih priključkov. Prikaz tako zajema najpogosteje izbrane storitve na priključkih naslednjih vrst: **INT+TV+TEL+MOB**, **INT+TV+TEL** ter **INT+TV+MOB**. Pomembno je tudi, da primerjani priključki vključujejo podobne in v tem obdobju najpogosteje izbrane hitrosti interneta, kar vključuje oglaševane hitrosti od **100** do vključno **500 Mbit/s** k uporabniku in od **20** do vključno **100 Mbit/s** od uporabnika. Vse zajete priključke dopolnjuje tudi storitev televizije in ker pri izbiri storitev uporabnikom pomembno vlogo igra tudi programska shema, primerjani priključki vključujejo vsaj **150 TV programov**.

Upoštevač tri zgoraj naveden kriterije izpolnjuje dobra tretjina oz. **36,80 %** vseh širokopasovnih priključkov, ki so bili decembra 2022 aktivni cel mesec in zajema tudi različne najbolj oglaševane storitve največjih operaterjev, kot so paketi EON, Oranžni optimum, NEO, Net+TV in druge. Slika v nadaljevanju prikazuje stanje po občinah.

Slika 8: Pregled povprečnih cen naročenih priključkov z DDV po občinah za znesek ponudbe na izbranih priključkih

Vir: AKOS, avgust 2023

- V Sloveniji je **šest občin**, kjer je skupna povprečna cena za celoten znesek ponudbe na izbranem priključku znašala manj kot 45 EUR, gre za občine **Kanal, Podlehnik, Makole, Radeče, Juršinci** in **Destričnik**.
- V **28 občinah** so uporabniki v povprečju plačali med 45 EUR in 50 EUR za celoten znesek ponudbe na izbranem priključku. V tem razredu so se nahajale tudi nekatere izmed največjih občin v Sloveniji (npr. Ljubljana).
- V največ, **100 občinah**, so uporabniki za celoten znesek ponudbe na izbranem priključku v povprečju plačali med 50 EUR in 55 EUR,
- v **73 občinah** je povprečna cena za celoten znesek ponudbe na izbranem priključku presegala 55 EUR. Med njimi je sicer tudi kar nekaj občin, kjer se nahajajo odprti širokopasovni priključki.

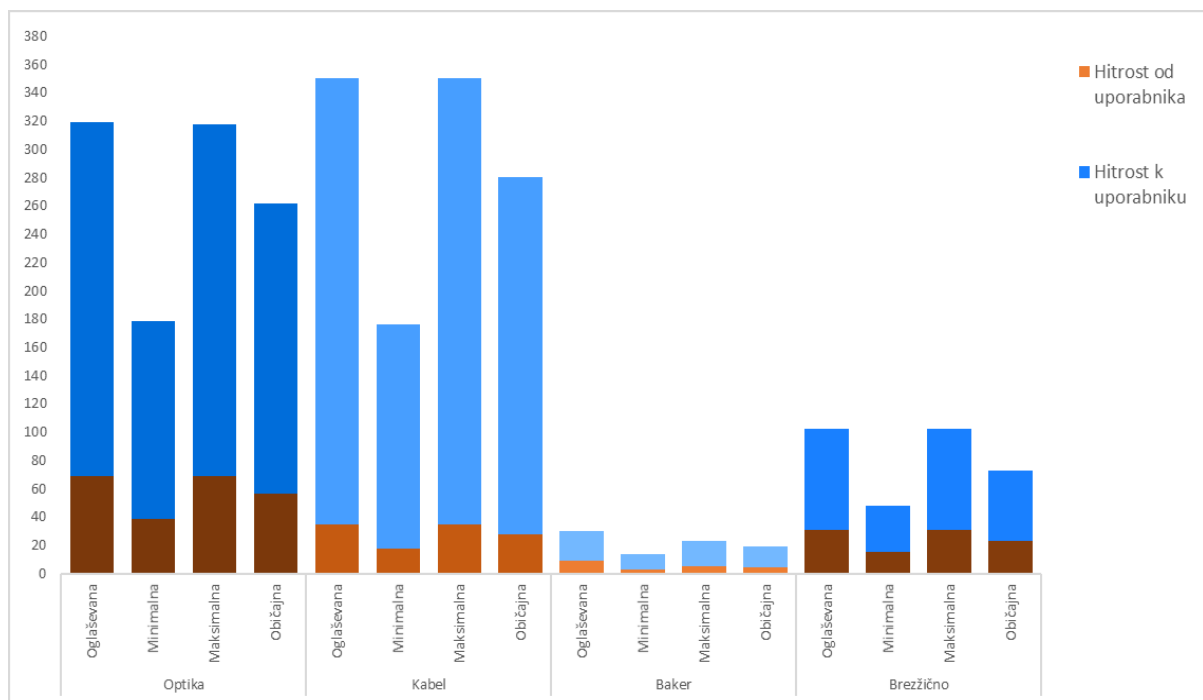
V **5** izmed 212 občinah se priključki, ki so izpolnjevali zgornje kriterije, decembra 2022 niso pojavili.

5. Povprečne internetne hitrosti

Povprečne internetne hitrosti po SA glede na tehnologijo priključka

Agencija je za obdobje december 2022 v okviru zbiranja podatkov od štirih največjih operaterjev, ki so sicer skupno v opazovanem obdobju končnim uporabnikom ponujali več kot **96 %** vseh priključkov, ponovno zbrala še dodatne podatke o internetnih hitrostih. Skladno s Splošnim aktom o storitvah dostopa do interneta in s tem povezanih pravic končnih uporabnikov (Uradni list RS, št 28/2023) gre konkretno poleg oglaševane še za zbiranje minimalne, maksimalne in običajno razpoložljive hitrosti.

Slika 9: Pregled povprečnih hitrosti naročenih širokopasovnih priključkov po tehnologiji ne glede na ceno, tip in vrsto storitev na priključku

Vir: AKOS, avgust 2023

Tabela zgoraj prikazuje povprečne hitrosti naročenih širokopasovnih priključkov po tehnologijah, ne glede na ostale parametre. Pri **kabelskih tehnologijah** se je v povprečju izkazalo, da so minimalne hitrosti k uporabniku in od uporabnika dosegale polovične vrednosti oglaševanih, pri **optiki** pa nekoliko več (56 % k uporabniku, 55 % od uporabnika). Maksimalne hitrosti so bile pri obeh tehnologijah na nivojih oglaševanih. Običajno razpoložljive hitrosti so se pri obeh navedenih tehnologijah gibale na približno 80 % oglaševanih, za malenkost bolj so se k oglaševanim približali priključki na optičnih tehnologijah (82 %). Pri obeh tehnologijah je bilo povprečno zaznati tudi višje hitrosti v primerjavi z letom prej.

Ponovno je bil nekoliko večji razkorak med hitrostmi opaziti pri **bakrenih tehnologijah**, kjer so se povprečne minimalne vrednosti gibale na 45 % oglaševanih k uporabniku in 35 % od uporabnika. Pri bakrenih tehnologijah tudi maksimalne hitrosti (75 % do uporabnika, 54 % od uporabnika) niso bile na nivoju oglaševanih in so v povprečju dosegale relativno nižje deleže od ostalih tehnologij. Nižje so bile tudi običajno razpoložljive (62 % k uporabniku in 44 % od uporabnika), kar je slabše razmerje od lanskega.

Napredek je letos opazen pri brezžičnih tehnologijah, kjer so bile minimalne zmogljivosti (47 % k uporabniku in 48 % od uporabnika) bližje oglaševanim, maksimalne so bile na ravni oglaševanih, običajno razpoložljive (72 % k uporabniku in 73 % od uporabnika), pa so bile letos na bolj zadovoljivih ravneh v primerjavi z letom prej.

Sklepno lahko zaključimo, da so bile zaznane višje povprečne vrednosti, ki še posebej izstopajo pri **optičnih** in **kabelskih** tehnologijah, napredek v smislu uporabniške izkušnje pa je opazen pri **brezžičnih** tehnologijah.

Povprečne internetne hitrosti po SA za najpogosteje prodane hitrosti

Najpogosteje prodana hitrost na priključkih (ne glede na tehnologijo in na kombinacijo storitev na priključku) je bila v opazovanem obdobju hitrost **200/20 Mbit/s**, sledile so hitrosti **100/20 Mbit/s**, **500/100 Mbit/s**, **350/100 Mbit/s**, **200/40 Mbit/s** in **500/50 Mbit/s**. Priključki s temi hitrostmi interneta predstavljajo 44 % vseh širokopasovnih priključkov v obdobju december 2022, tabela v nadaljevanju pa za vsako izmed navedenih kategorij prikazuje kakšne minimalne, maksimalne in običajno razpoložljive zmogljivosti so v povprečju dosegali priključki z navedenimi hitrostmi. V obziru na običajno razpoložljivo zmogljivost so od priključkov z eno izmed šest najbolj prodajanih hitrosti interneta, boljše rezultate od ostalih ponovno dosegali priključki s hitrostjo **200/40 Mbit/s**, kateri so bili zagotovljeni izključno z optičnimi tehnologijami (bolj GPON kot FTTH), na maloprodaji so jih ponujali različni operaterji, med katerimi so bili tudi štirje največji.

Vsi priključki navedenih hitrosti so povprečno tudi dosegali vsaj 80 % oglaševanih vrednosti v kategoriji običajno razpoložljivih hitrosti k uporabniku in od uporabnika.

Tabela 2: Pregled povprečnih hitrosti naročenih širokopasovnih priključkov po šest najpogosteje prodanih internetnih hitrostih ne glede na tehnologijo in na kombinacijo storitev na priključku

Oglaševana hitrost	Minimalna hitrost	Maksimalna hitrost	Običajno razpoložljiva hitrost
200/20 Mbit/s	100/10 Mbit/s	200/20 Mbit/s	160/16 Mbit/s
100/20 Mbit/s	55/11 Mbit/s	96/20 Mbit/s	80/17 Mbit/s
500/100 Mbit/s	305/61 Mbit/s	500/100 Mbit/s	422/84 Mbit/s
350/100 Mbit/s	175/50 Mbit/s	350/100 Mbit/s	280/80 Mbit/s
200/40 Mbit/s	148/30 Mbit/s	200/40 Mbit/s	179/36 Mbit/s
500/50 Mbit/s	250/25 Mbit/s	500/50 Mbit/s	400/40 Mbit/s

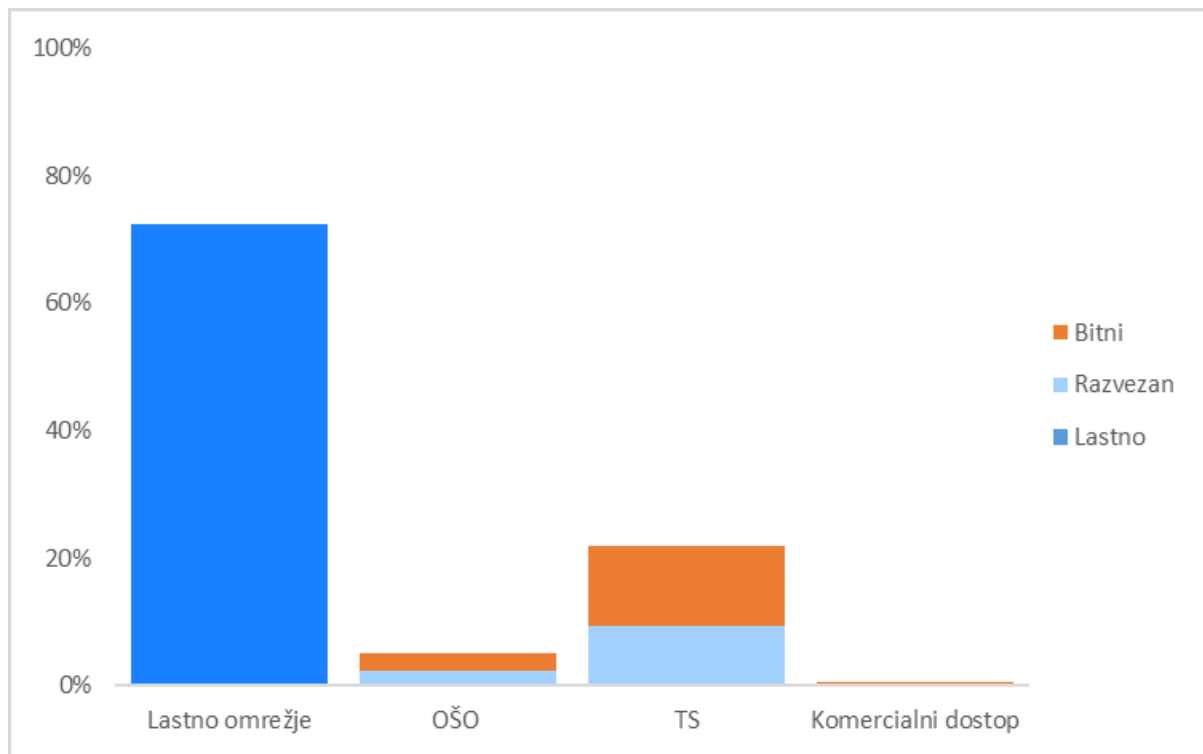
Vir: AKOS, avgust 2023

6. Vrsta omrežja

72,5 % vseh širokopasovnih priključkov, ki so bili decembra 2022 aktivni, so maloprodajni operaterji zagotovili preko lastnih omrežij, od ostalih oblik najema pa so najbolj zakupovali regulirano omrežje Telekom Slovenije (TS), manj odprta širokopasovna omrežja (OŠO) in skoraj nič komercialna. Uporaba slednjih se je še znižala, k čimer so prispevali tudi operaterski prevzemi. Pri dostopu do reguliranega omrežja je zaznano rahlo povišanje na razvezanem dostopu in posledično znižanje pri dostopu preko bitnega toka, glede na leto 2021. Več o tem prikazuje tudi slika 10 v nadaljevanju.

Od vseh vrst širokopasovnega dostopa, ki so ga maloprodajni operaterji zakupovali na veleprodajnem (medoperaterskem) trgu, tako ločimo med lokalnimi (razvezan dostop) in centralnimi (dostop z bitnim tokom) oblikami dostopa, in sicer: (1) OŠO razvezan dostop, (2) OŠO bitni dostop, (3) razvezan dostop do reguliranega omrežja TS, (4) bitni dostop do reguliranega omrežja TS, (5) komercialni razvezani dostop in (6) komercialni bitni dostop; Tabela v nadaljevanju pa podrobneje prikazuje priključke glede na vrsto omrežja in dostopa. Nedvomno je moč trditi, da so v Republiki Sloveniji, z vidika omrežne infrastrukture za zagotavljanje maloprodajnih širokopasovnih priključkov, prav lastna omrežja operaterjev konkurenčna nosila na maloprodajnem trgu širokopasovnega dostopa, kar pa ustrezno, predvsem na redkeje poseljenih predelih in težje dostopnih območjih, dopolnjujeta še regulirani³ dostop in dostop do odprtih širokopasovnih omrežij.

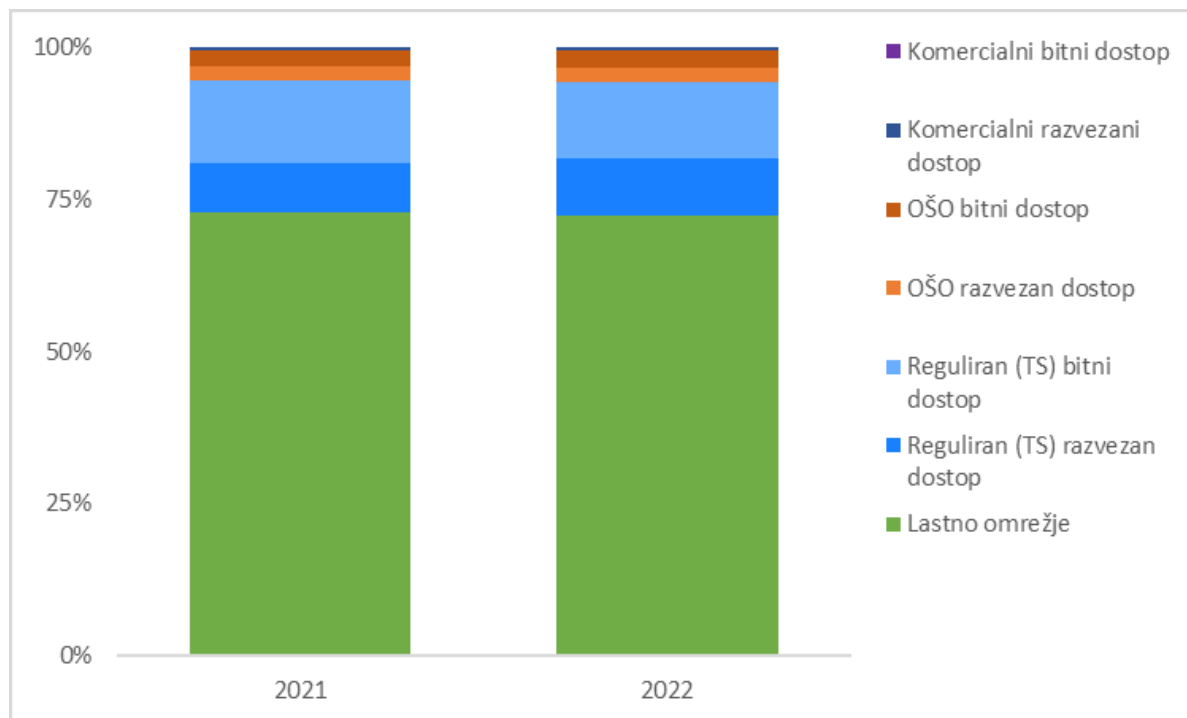
Slika 10: Pregled deleža širokopasovnih priključkov glede na vrsto omrežja in vrsto dostopa

Vir: AKOS, avgust 2023

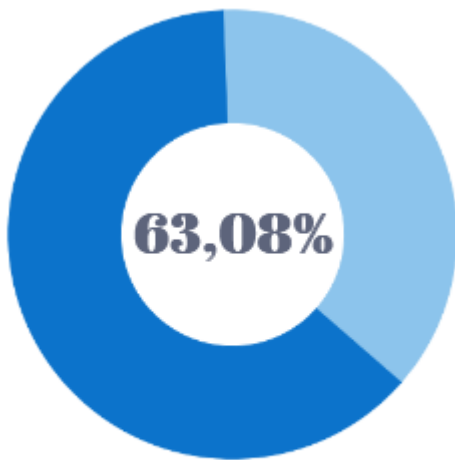
³ V opazovanem obdobju je bilo omrežje operaterja s pomembno tržno močjo (Telekom Slovenije) regulirano na podlagi odločb 38241-1/2022/26 (Veleprodajni lokalni dostop na fiksni lokaciji) in 38241-2/2022/26 (Veleprodajni osrednji dostop na fiksni lokaciji za izdelke za množični trg).

Slika 11: Pregled deleža širokopasovnih priključkov glede na vrsto dostopa med leti 2021 – 2022

Vir: AKOS, avgust 2023

7. Dopolnilne storitve

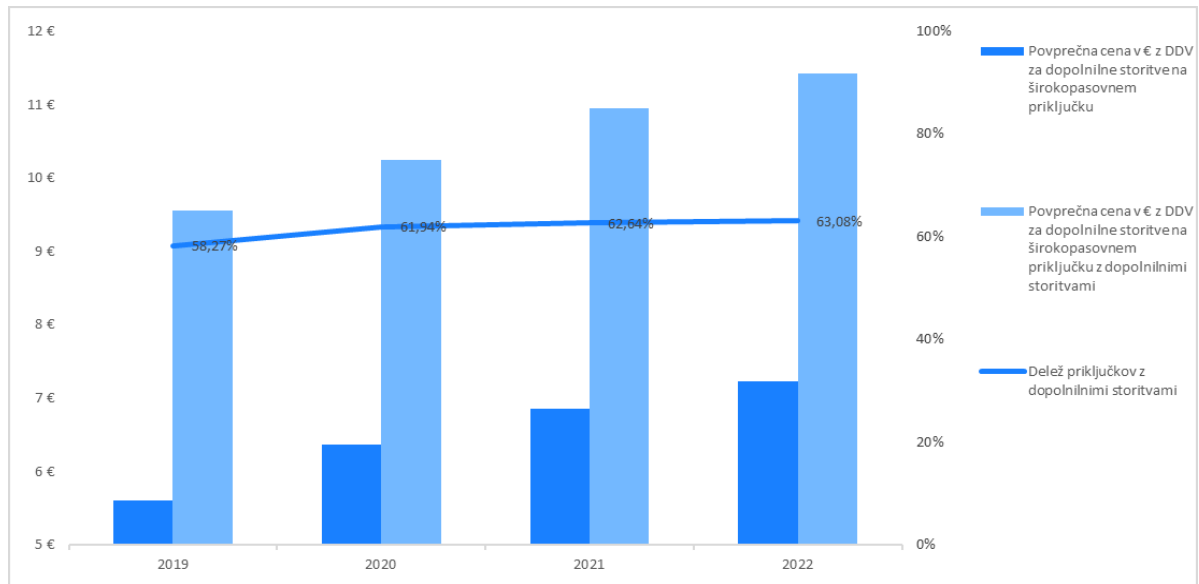

Priključkov je vsebovalo
dopolnilne storitve

Pri zbiranju podatkov od operaterjev, je agencija zbrala tudi podatke o **dopolnilnih storitvah**. Med dopolnilne storitve sodijo vse dodatne storitve, ki niso zajete v osnovne in povezane storitve in so jih uporabniki pripravljene posebej doplačati. Nekatere izmed povezanih storitev so: časovni zamik, programski dodatki, zakupljene minute klicev, video na zahtevo in drugi. Agencija je v analizi, v poglavju 3, že predstavila podatek, da so uporabniki, ki so imeli v opazovanem obdobju širokopasovne storitve aktivne cel mesec, v povprečju za dopolnilne storitve v opazovanem obdobju doplačali **7,23 EUR**. Manj kot dve tretjine širokopasovnih priključkov (**63,08 %**) je sicer v opazovanem obdobju vključevalo dopolnilne storitve, oziroma so uporabniki za njih doplačali določen znesek. V kolikor preverjamo povprečen znesek doplačila za dopolnilne storitve zgolj za priključke, kjer so uporabniki dejansko doplačali za dopolnilne storitve, znaša to doplačilo v povprečju **11,42 EUR**.

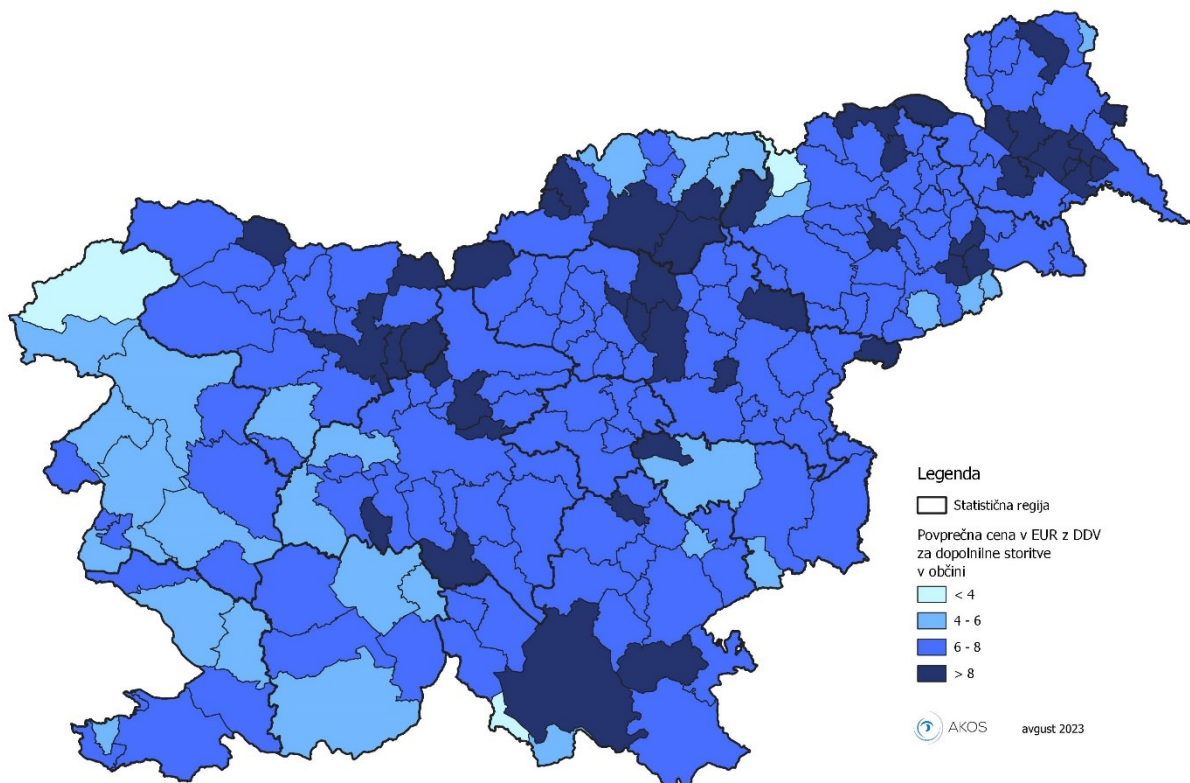
V primerjavi z letom 2021 je bilo povprečno na priključek za dopolnilne storitve ponovno doplačano več, prav tako se je ponovno zvišalo število priključkov z dopolnilnimi storitvami. Uporabniki, ki so te storitve tudi dejansko naročili in doplačali, so za njih v povprečju prav tako odšteli nekaj več kot lani (0,48 EUR). Podrobnejši prikaz povprečnih cen doplačila za dopolnilne storitve, glede na vse širokopasovne priključke, in v primerjavi s preteklim obdobjem in nadalje po **občinah** je razviden s prikazov v nadaljevanju.

Slika 12: Pregled povprečnih cen dopolnilnih storitev na priključkih ne glede na vsebino med leti 2019 - 2022

Vir: AKOS, avgust 2023

Slika 13: Pregled povprečnih cen dopolnilnih storitev po občinah

Vir: AKOS, avgust 2023.

Za dopolnilne storitve je bilo povprečno, navkljub padcu ostalih povprečnih vrednosti, kot je predstavljeno v poglavju 3, doplačano več kot leto prej. Uporabniki so najpogosteje doplačali za širše programske sheme, programske dodatke, funkcijo časovnega zamika, višje internetne hitrosti, ipd.

Po občinah, so v opazovanem obdobju v **3 občinah** uporabniki za dopolnilne storitve v povprečju doplačali manj kot 4 EUR. Navedene so: **Selnica ob Dravi, Bovec, Osilnica**, vse tri so bile v tem razredu že lani. Operaterji, ki so imeli v navedenih več priključkov so CATV Selnica Ruše, KATV Bovške, Telekom Slovenije, A1, T-2 in Telemach. **27 občin** je bilo takih, kjer so uporabniki povprečno za dopolnilne storitve doplačali med 4 EUR in 6 EUR, **136** pa takih kjer so med 6 EUR in 8 EUR.

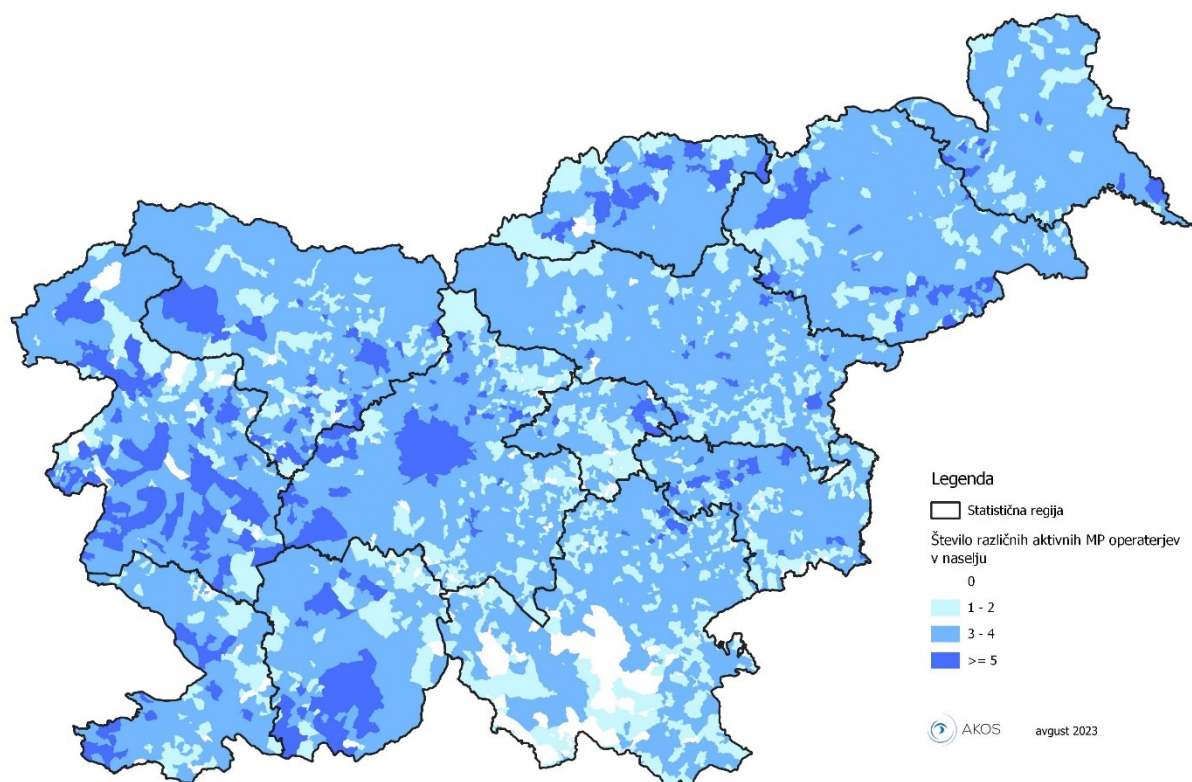
Ponovno se je povečalo tudi število občin v najvišjem razredu, tj. občin kjer so uporabniki v povprečju za dopolnilne storitve zapravili več kot osem evrov. Teh je bilo letos **46**, skupno pa je imel v njih največ aktivnih priključkov tokrat operater Telemach, sledili so T-2, Telekom Slovenije, A1 in še drugi manjši lokalni operaterji. Kot že navedeno, pa je prikazana povprečna cena doplačila glede na vse širokopasovne priključke v občinah in ne zgolj na tiste, ki dopolnilne storitve tudi dejansko vključujejo.

8. Aktivni maloprodajni operaterji po naseljih

V okviru rednega spremljanja stanja na trgu elektronskih komunikacij agencija periodično preverja različne dejavnike razvoja in sprememb. Z zbranimi podatki operaterjev za analizo produktov in storitev agencija preverja tudi prisotnost in število maloprodajnih operaterjev, ki si med seboj konkurirajo na zadevnih področjih. Prikaz spodaj **po naseljih** prikazuje število različnih aktivnih operaterjev na maloprodajnem trgu, ki so imeli v obdobju poročanja:

- vsaj 1 % vseh priključkov v naselju in obenem ne manj kot 2 priključka v naselju ali
- vsaj 200 aktivnih priključkov v naselju na maloprodaji.

Slika 14: Število različnih aktivnih operaterjev na maloprodajnem trgu v naselju

Vir: AKOS, avgust 2023

- V Sloveniji je bila v **5,58 % naselij** na maloprodajnem trgu širokopasovnega dostopa aktivna ponudba vsaj **petih** različnih operaterjev širokopasovnega dostopa. Delež teh naselij se je tokrat blago zvišal in sicer za 0,06 odstotne točke.

- Najpogosteje, v **61,16 % naselij** v Sloveniji, je bilo na maloprodajnem trgu širokopasovnega dostopa aktivna ponudba **treh** ali **štirih** različnih operaterjev. Število tovrstnih naselij se je povečalo že šestič zapored, tokrat za 1,58 odstotne točke.
- Posledično se je število naselij, kjer sta bila na maloprodajnem trgu širokopasovnega dostopa aktivna **eden** ali **dva različna** operaterja, znižalo in sicer na **28,70 %**. Gre za četrto zaporedno znižanje v tej kategoriji, tokrat za 1,32 odstotne točke.
- v **4,56 % naselij ni bilo aktivnih operaterjev** na maloprodajnem trgu širokopasovnega dostopa oziroma minimalni kriteriji obsega⁴ niso bili izpolnjeni. Glede na primerjano obdobje, se je število naselij brez aktivnih operaterjev ponovno minimalno zmanjšalo.

Agencija je dodatno ugotovila, da je bila v **14,98 %** naselij na maloprodajnem trgu širokopasovnega dostopa aktivna ponudba največ enega operaterja. Število teh se je zmanjšalo že petič zapored, tokrat za 0,71 odstotne točke.

Po ugotovitvah agencije se v tem delu analize ponovno nadaljuje trend rasti števila naselij z ustrežno stopnjo prisotnosti različnih aktivnih operaterjev na maloprodajnem trgu širokopasovnega dostopa (trije ali štirje operaterji oziroma vsaj pet različnih operaterjev) in zmanjševanje števila takih naselij, z aktivno ponudbo tako največ enega operaterja, kot tudi takih s ponudbo enega ali dveh operaterjev. Tokratne spremembe napram lani so sicer manj izrazite, kot v prejšnjem primerjalnem obdobju. Dalje se tako nadaljuje pozitiven trend raznolikosti maloprodajne konkurence po naseljih, saj je izboljšave v tem kazalniku zaznati iz leta v leto.

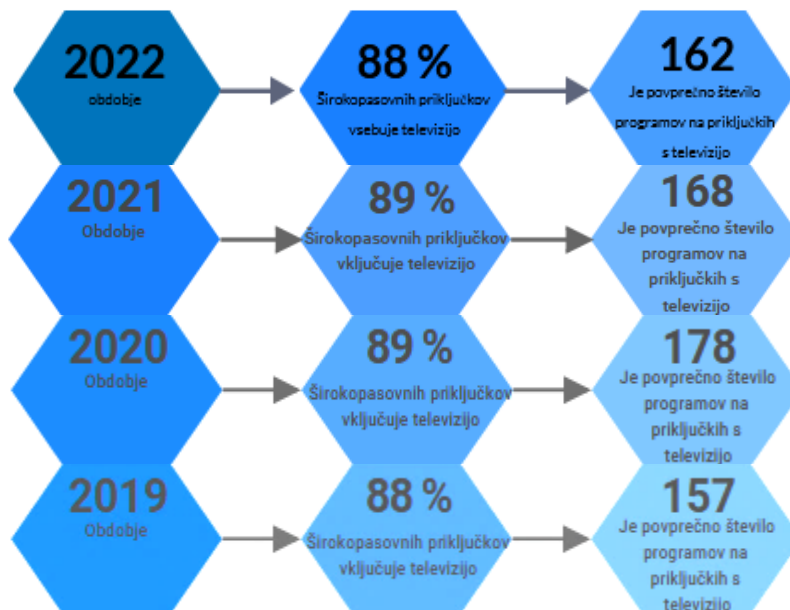
V naseljih, kjer so bili v opazovanem obdobju prisotni vsaj trije operaterji na maloprodajnem trgu širokopasovnega dostopa (**4.028 naselij**), je bilo decembra stalno prijavljenih **95,12 %** vseh prebivalcev in **95,67 %** vseh gospodinjestev v Republiki Sloveniji, kar je prav tako več kot leto prej.

V Sloveniji je skupno **6.035** naselij, od tega jih je **59** brez prijavljenega stalnega gospodinjstva, ne pa nujno brez poslovnih subjektov. Z analizo je agencija identificirala **275** naselij brez aktivne ponudbe operaterjev na maloprodajnem trgu širokopasovnega dostopa oziroma minimalni kriteriji obsega v teh naseljih niso bili izpolnjeni. Kljub vsemu je bilo identificiranih **98** naselij brez vsakršne aktivne ponudbe⁵. Število naselij brez maloprodajne ponudbe se je glede na leto 2021 ponovno znižalo. Od 59 naselij brez prijavljenega stalnega gospodinjstva jih je 50 brez vsakršne aktivne ponudbe operaterjev na maloprodajnem trgu širokopasovnega dostopa ali 53 upoštevajoč tudi minimalne kriterije obsega.

⁴Agencija je operaterja kot prisotnega v naselju upoštevala, če je imel v opazovanem obdobju vsaj 1 % vseh priključkov v naselju in obenem ne manj kot 2 priključka v naselju, ali pa vsaj 200 aktivnih priključkov v naselju na maloprodajnem trgu širokopasovnega dostopa.

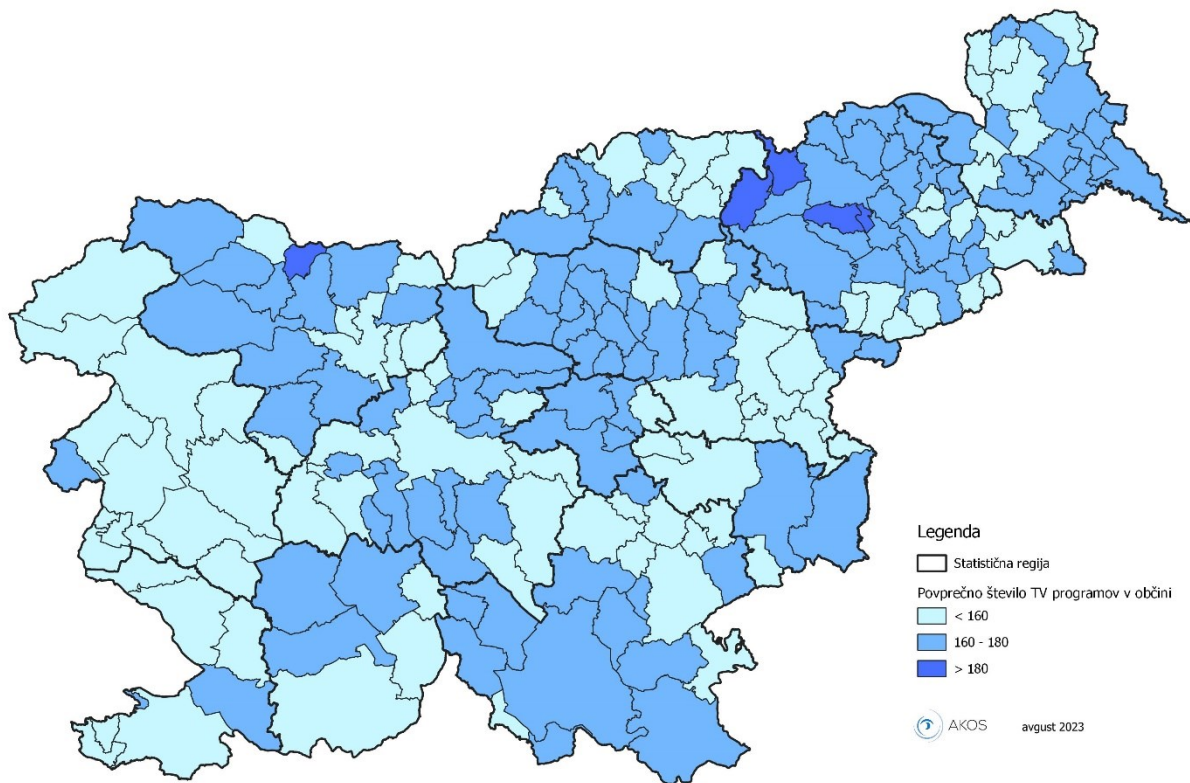
⁵ Ob neupoštevanju minimalnega kriterija obsega.

9. Povprečno število TV programov

Z vprašalnikom je agencija zbrala tudi podatke o številu televizijskih programov, ki so bili vključeni v osnovni paket širokopolasovnih storitev na priključku (brez dodatno plačljivih programov). Največkrat izbrana kombinacija storitev na teh priključkih je tokrat vključevala **180** televizijskih programov, sledili so priključki s **154, 189, 169**, nadalje priključki, ki sicer vključujejo storitev televizije, a so morali naročniki za vse izbrane programske sheme dodatno doplačati, ter nato kombinacije z **244, 194, 212, 133, 102 in 128** televizijskimi programi, itd... Povprečno število televizijskih programov **po občinah**, glede na vse priključke, ki vključujejo storitev televizije, prikazuje naslednji prikaz. Iz prikaza je tudi razvidno, da je v največ občinah v Sloveniji (**117 občin** oz. 55,2 % vseh občin) v povprečju med 160 in 180 programov, ki so bili vključeni v osnovni paket širokopolasovnih storitev na priključku. Že drugo leto zapored sicer ni bilo zaznati nobene občine s povprečjem nad 200 programov, zato so bili prikazani razredi na karti v nadaljevanju smiselno prilagojeni trenutni razmeram. Število občin, kjer je na priključkih v povprečju več kot 180 TV programov je bilo v opazovanem obdobju 5. Slednje so: **Selnica ob Dravi, Žirovnica, Miklavž na Dravskem polju, Hoče-Slivnica in Lovrenc na Pohorju**. Kot zanimivost so bili priključki s povprečno najmanj TV programi zaznani v Gorenjskih občinah **Kranj in Cerklje na Gorenjskem**.

Slika 15: Pregled povprečnega števila televizijskih programov po občinah pri naročenih širokopasovnih priključkih ki vsebujejo storitev televizije

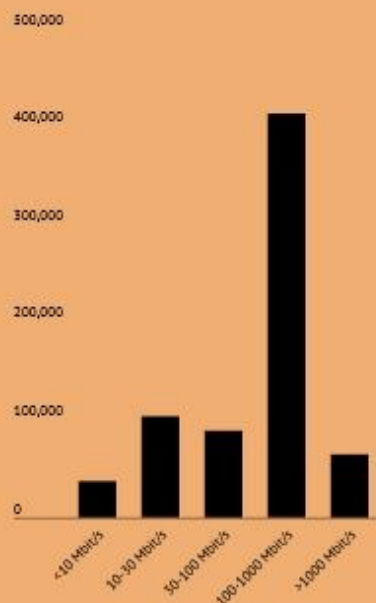

Vir: AKOS, avgust 2023

Zaključek

97,38 % širokopasovnih priključkov je v opazovanem obdobju vključevalo internetni dostop.

97,38 %

80,10 %

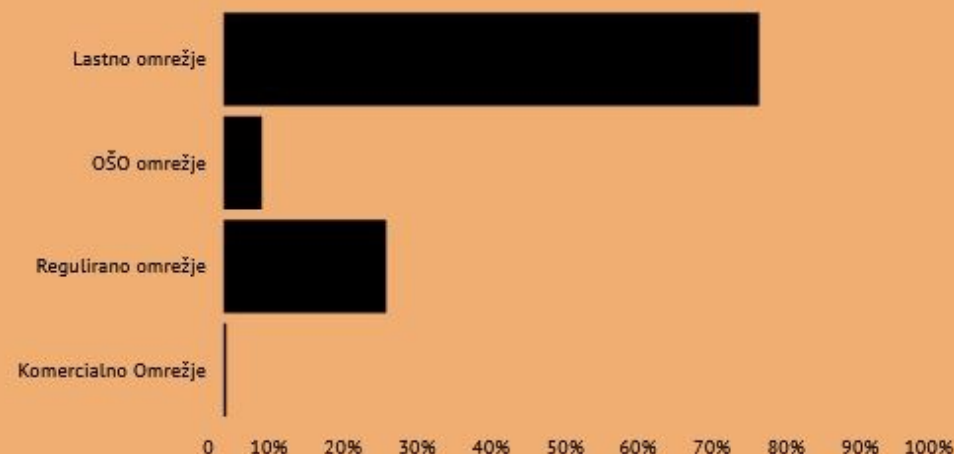
širokopasovnih priključkov je v opazovanem obdobju vključevalo internetni dostop hitrosti vsaj 30 Mbit/s (k uporabniku), podrobnosti po hitrostnih razredih pa so razvidne iz grafikona levo.

95,67 %

vseh gospodinjstev v Sloveniji se je nahajalo v naseljih, kjer so bili v opazovanem obdobju prisotni vsaj trije operaterji na maloprodajnem trgu širokopasovnega dostopa.

35,6 milijona €

so decembra 2022 uporabniki operaterjem plačali za širokopasovne storitve na priključkih.

72,43 % širokopasovnih priključkov so operaterji decembra 2022 zagotavljali preko lastnih omrežij, 27,57 % pa preko najetih omrežij.

Kazalo tabel

Tabela 1: Seznam operaterjev	4
Tabela 2: Pregled povprečnih hitrosti naročenih širokopasovnih priključkov po šest najpogosteje prodanih internetnih hitrostih ne glede na tehnologijo in na kombinacijo storitev na priključku.....	20

Kazalo slik

Slika 1: Pregled produktov in storitev po vrsti storitve med leti 2019 – 2022	7
Slika 2: Pregled povprečnih cen naročenih širokopasovnih priključkov ne glede na hitrost interneta, tip, tehnologijo in vrsto storitev na priključku med leti 2019 – 2022	9
Slika 3: Pregled povprečnih cen naročenih širokopasovnih priključkov po tehnologiji ne glede na hitrost interneta, tip in vrsto storitev na priključku med leti 2019 – 2022	10
Slika 4: Pregled deležev širokopasovnih priključkov po vrsti tehnologije ne glede na ceno storitev, hitrost interneta, tip in vrsto storitev na priključku med leti 2019 – 2022	11
Slika 5: Pregled povprečnih cen naročenih priključkov z DDV po občinah za tip storitev ne glede na tehnologijo, hitrost interneta, tip in vrsto storitev na priključku	12
Slika 6: Pregled povprečnih cen naročenih priključkov z DDV po občinah za seštevke cen za tip storitev in povezane storitve ne glede na tehnologijo, hitrost interneta, tip in vrsto storitev na priključku.....	14
Slika 7: Pregled povprečnih cen naročenih priključkov z DDV po občinah za znesek ponudbe na priključku ne glede na tehnologijo, hitrost interneta, tip in vrsto storitev na priključku...15	
Slika 8: Pregled povprečnih cen naročenih priključkov z DDV po občinah za znesek ponudbe na izbranih priključkih	17
Slika 9: Pregled povprečnih hitrosti naročenih širokopasovnih priključkov po tehnologiji ne glede na ceno, tip in vrsto storitev na priključku.....	18
Slika 10: Pregled deleža širokopasovnih priključkov glede na vrsto omrežja in vrsto dostopa	21
Slika 11: Pregled deleža širokopasovnih priključkov glede na vrsto dostopa med leti 2021 – 2022	22
Slika 12: Pregled povprečnih cen dopolnilnih storitev na priključkih ne glede na vsebino med leti 2019 - 2022	24
Slika 13: Pregled povprečnih cen dopolnilnih storitev po občinah	24
Slika 14: Število različnih aktivnih operaterjev na maloprodajnem trgu v naselju	26
Slika 15: Pregled povprečnega števila televizijskih programov po občinah pri naročenih širokopasovnih priključkih ki vsebujejo storitev televizije.....	29